



ВИЩИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

21 квітня 2016 року

м. Київ

справа № 800/141/16

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів:

Головуючого судді
суддів:

Зайцева М.П.,
Веденяпіна О.А.,
Борисенко І.В.,
Лосева А.М.,
Приходько І.В.

за участю секретаря судового засідання – Бруя О.Д.,
позивача – Коваль К.П., Рафальської І.В., Кравця Р.Ю.,
представника позивача – Іванова І.О.,
представника відповідача – Пантелейчук Л.Б.,
представника третьої особи, Члена Вищої ради юстиції
Гречківського П. М. – Юхимчук В.Є.,
представника третьої особи, Недержавної некомерційної професійної
організації “Національна асоціація адвокатів України” в особі Ради адвокатів
України – Нікітченко Т.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Вищого
адміністративного суду України справу за адміністративним позовом Коваль
Катерини Петрівни, Рафальської Інни Владиславівни, Кравця Ростислава
Юрійовича до Вищої ради юстиції, треті особи, які не заявляють самостійних
вимог на предмет спору на стороні відповідача: Член Вищої ради юстиції
Гречківський Павло Миколайович, Недержавна некомерційна професійна
організація “Національна асоціація адвокатів України” в особі Ради адвокатів
України про визнання неправомірною бездіяльністю та зобов’язання вчинити
певні дії, -

ВСТАНОВИВ:

26 лютого 2016 року позивачі звернулись до суду з адміністративним
позовом, в якому просять визнати неправомірною бездіяльністю Вищої ради
юстиції (далі – ВРЮ) щодо не проведення перевірки відносно не усунення
несумісності протягом 30 днів з дня призначення членом ВРЮ
Гречківським П.М. та зобов’язати відповідача ухвалити рішення про внесення
до З’їзду адвокатів України подання щодо припинення повноважень
Гречківського П.М. у повній мірі у зв’язку з несумісністю.



В обґрунтування позовних вимог зазначили, що Гречківський П.М. будучи обраним членом ВРЮ 25 квітня 2015 року та склавши присягу члена ВРЮ протягом 30-ти днів та по теперішній час не вжив передбачених законом заходів щодо усунення несумісності з діяльністю на посаді секретаря Ради адвокатів України. У разі встановлення підстав для припинення повноважень члена ВРЮ, передбачених пунктами 5, 8, 11, 12 частини першої статті 18 Закону України № 22/98-ВР від 15 січня 1998 року "Про Вищу раду юстиції" (далі – Закон № 22/98-ВР), ВРЮ може своїм рішенням внести до органу, що його призначив, подання щодо припинення повноважень відповідного члена ВРЮ. Оскільки члена ВРЮ Гречківського П.М. призначено З'їздом адвокатів України, то у даному випадку, позивачі вважають, що відповідач зобов'язаний своїм рішенням внести до З'їзду адвокатів України подання щодо припинення повноважень Гречківського П.М. у зв'язку із не усуненням останнім несумісності з іншими видами діяльності у передбаченій законодавством строк.

У письмових запереченнях відповідач зазначив, що був письмово повідомлений Гречківським П.М. як кандидатом на посаду члена ВРЮ, про відсутність у останнього обмежень, визначених статтею 7 Закону № 22/98-ВР, для призначення його членом ВРЮ. Також, відповідач був письмово повідомлений про зобов'язання Гречківським П.М. виконати вимоги щодо несумісності, з дня призначення його членом ВРЮ. В підтвердження виконання Гречківським П.М. вимог щодо несумісності, відповідачем отримано від нього витяг з Єдиного реєстру адвокатів України від 16 червня 2015 року, який підтверджував відомості про зупинення Гречківським П.М. адвокатської діяльності.

Враховуючи, що чинним законодавством України не передбачено зобов'язання ВРЮ по проведенню будь-якої перевірки її членів щодо дотримання вимог законодавства відносно несумісності з іншими видами діяльності, відповідач вважає заявлені до нього позовні вимоги безпідставними та такими, що не підлягають задоволенню.

Крім того, відповідач стверджує про можливість одночасного перебування Гречківського П.М. на посаді секретаря Ради адвокатів України та члена ВРЮ, оскільки така можливість передбачена частиною п'ятою статті 31 Закону України № 5076-VI від 05 липня 2012 року "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" (далі – Закон № 5076-VI).

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача, Гречківський П.М. в своїх письмових запереченнях проти позову зазначив, що після призначення його на посаду члена ВРЮ III З'їздом адвокатів України, ним подано до Ради адвокатів Київської області відповідну заяву про зупинення адвокатської діяльності, в строк визначений частиною другою статті 7 Закону № 5076-VI, що підтверджує факт виконання усіх вимог, встановлених чинним законодавством України, щодо несумісності посад у зв'язку із призначенням останнього на посаду члена ВРЮ.

Також, Гречківський П.М. наголошує на тому, що перебування його одночасно на посаді члена ВРЮ та секретаря Ради адвокатів України прямо дозволено частиною п'ятою статті 31 Закону № 5076-VI та відповідає нормам

частини другої статті 43 цього ж Закону, а тому, ним дотримано вимоги статті 1, 3, 25 Закону України № 1700-VII від 14 жовтня 2014 року "Про запобігання корупції" (далі – Закон № 1700-VII), статті 7, 31, 43 Закону № 5076-VI.

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача, Недержавна некомерційна професійна організація "Національна асоціація адвокатів України" в особі Ради адвокатів України (далі - НААУ) у своїх письмових поясненнях стверджує, що ВРЮ діяла на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Законом № 22/98-ВР, керуючись приписами Закону України "Про забезпечення права на справедливий суд" та Закону № 1700-VII.

Додатково звернула увагу, що відповідно до частини п'ятої статті 31 Закону № 5076-VI, адвокат, який зупинив адвокатську діяльність у зв'язку з призначенням на посаду до органу державної влади, в даному випадку до ВРЮ, З'їздом адвокатів України, має гарантоване державою право самостійно вирішувати питання організації та діяльності адвокатури. Таким чином, прийняття на сьогоднішній день Гречківським П.М. участі у роботі органів адвокатського самоврядування здійснюється на законних підставах та як наслідок, за відсутності порушення законодавчо встановлених вимог щодо несумісності посад.

В судовому засіданні позивачі та їх представник позов підтримали, представник відповідача та представники третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача, позов не визнали, посилаючись на його необґрунтованість, просили відмовити в його задоволенні.

З'ясувавши обставини справи в межах позовних вимог та зібраних і досліджених доказів, колегія суддів приходить до висновку, що позов задоволенню не підлягає з наступних підстав.

Статтею 131 Конституції України передбачено, що в Україні діє ВРЮ, повноваження, організація і порядок діяльності якої визначаються Законом № 22/98-ВР.

Відповідно до статті 1 Закону № 22/98-ВР, ВРЮ є колегіальним, постійно діючим, незалежним органом, відповідальним за формування незалежного високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень суддями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідальність.

Тобто, виходячи із положень Конституції України та Закону № 22/98-ВР, ВРЮ є органом державної влади.

Згідно статті 6-2 Закону № 22/98-ВР, особа, яка відповідає вимогам, передбаченим цим Законом до членів ВРЮ, та має намір бути призначеною членом ВРЮ з'їздом суддів України, з'їздом адвокатів України, з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ або всеукраїнською конференцією працівників прокуратури, звертається до секретаріату ВРЮ із заявою про подання документів для призначення членом ВРЮ.



Пунктом 10 частини четвертої статті 6-2 Закону № 22/98-ВР передбачено подання кандидатом письмової заяви про відсутність обмежень щодо членства у ВРЮ відповідно до статті 7 цього Закону, а також про відповідність вимогам щодо несумісності або зобов'язання виконувати вимоги щодо несумісності у разі призначення членом ВРЮ.

Судом встановлено, що секретаріатом ВРЮ отримано від Гречківського П.М. заяву від 24 березня 2015 року, в якій він повідомив про відсутність обмежень, визначених статтею 7 Закону № 22/98-ВР, для призначення його членом ВРЮ та зобов'язався у випадку призначення членом ВРЮ виконати вимоги щодо несумісності протягом 30 днів з моменту такого призначення.

Документом, що підтверджує статус адвоката у Гречківського П.М. є відповідне Свідоцтво за № 2813/10, видане Київською обласною Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури 28 квітня 2005 року.

25 квітня 2015 року III З'їздом адвокатів України Гречківського П.М. призначено членом Вищої ради юстиції.

Статтею 11 Закону № 22/98-ВР встановлено, що на час здійснення адвокатом повноважень члена ВРЮ він повинен зупинити адвокатську діяльність у порядку, передбаченому Законом № 5076-VI.

Частиною другою статті 7 Закону № 5076-VI передбачено, що у разі виникнення обставин несумісності, встановлених частиною першою цієї статті, адвокат у триденний строк з дня виникнення таких обставин подає до ради адвокатів регіону за адресою свого робочого місця заяву про зупинення адвокатської діяльності.

Виходячи з положень частини першої статті 7 Закону № 5076-VI та частини першої статті 3 Закону № 1700-VII, несумісною з діяльністю адвоката є робота на посаді, зокрема, члена Вищої ради юстиції.

27 квітня 2015 року Гречківським П.М. зупинено адвокатську діяльність в порядку передбаченому вищевказаними Законами України, а секретаріатом ВРЮ отримано відповідний витяг з Єдиного реєстру адвокатів України, який підтверджував відомості щодо зупинення Гречківським П.М. адвокатської діяльності з 27 квітня 2015 року.

Таким чином, з 27 квітня 2015 року Гречківський П.М. не має права здійснювати адвокатську діяльність на час виконання ним повноважень члена ВРЮ.

З положень пункту 2 та пункту 3 частини першої статті 1 Закону № 5076-VI вбачається, що поняття "здійснення адвокатської діяльності" не є тотожним поняттю "участь у адвокатському самоврядуванні".

Встановлено, що з 17 грудня 2012 року рішенням Ради адвокатів України за №1 Гречківський П.М. обраний Секретарем Ради адвокатів України строком на п'ять років.

Рада адвокатів України є однією з організаційних форм адвокатського самоврядування (ст. 46 Закону № 5076-VI).

Згідно частини п'ятої статті 31 Закону № 5076-VI, протягом строку зупинення права на заняття адвокатською діяльністю адвокат не має права її

майновий інтерес у діяльності будь-якої юридичної особи, що має на меті отримання прибутку, не виконав, у встановлений законодавством строк, вимоги Закону 22/98-ВР щодо передавання таких корпоративних прав в управління незалежній третій особі на час перебування на посаді члена ВРІО.

Таким чином, доказів, підтверджуючих невиконання членом ВРІО Гречківським П.М. вимог, передбачених Законами 22/98-ВР, № 1700-VII, № 5076-VI, відносно несумісності займаних ним посад або порушення останнім обмежень щодо суміщення посад, колегією суддів не встановлено.

Аналізуючи наведені норми та викладені обставини справи, враховуючи, що законодавством України не встановлено обов'язку ВРІО здійснювати перевірку членів ВРІО в частині дотримання ними вимог щодо несумісності з іншими видами діяльності, колегія суддів приходить до висновку, що відповідач діяв у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Керуючись статтями 158 – 163, 167, 171-1 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

ПОСТАНОВИВ:

Відмовити у задоволенні позову Коваль Катерини Петрівни, Рафальської Інни Владиславівни, Кравця Ростислава Юрійовича до Вищої ради юстиції, треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача: Член Вищої ради юстиції Гречківський Павло Миколайович, Недержавна некомерційна професійна організація “Національна асоціація адвокатів України” в особі Ради адвокатів України про визнання неправомірною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії.

Постанова набирає законної сили у порядку, передбаченому частиною сьомою статті 171-1 Кодексу адміністративного судочинства України, і може бути переглянута Верховним Судом України у порядку, на підставі та у строки, передбачені статтями 235– 239-1 Кодексу адміністративного судочинства України.

Судді:

(підпис)

М.П. Зайцев

(підпис)

І.В. Борисенко

(підпис)

О.А. Веденяпін

(підпис)

А.М. Лосєв

(підпис)

І.В. Приходько

Два судді



Р. С. Савченко